

Kunta kiertotalouden edistäjänä

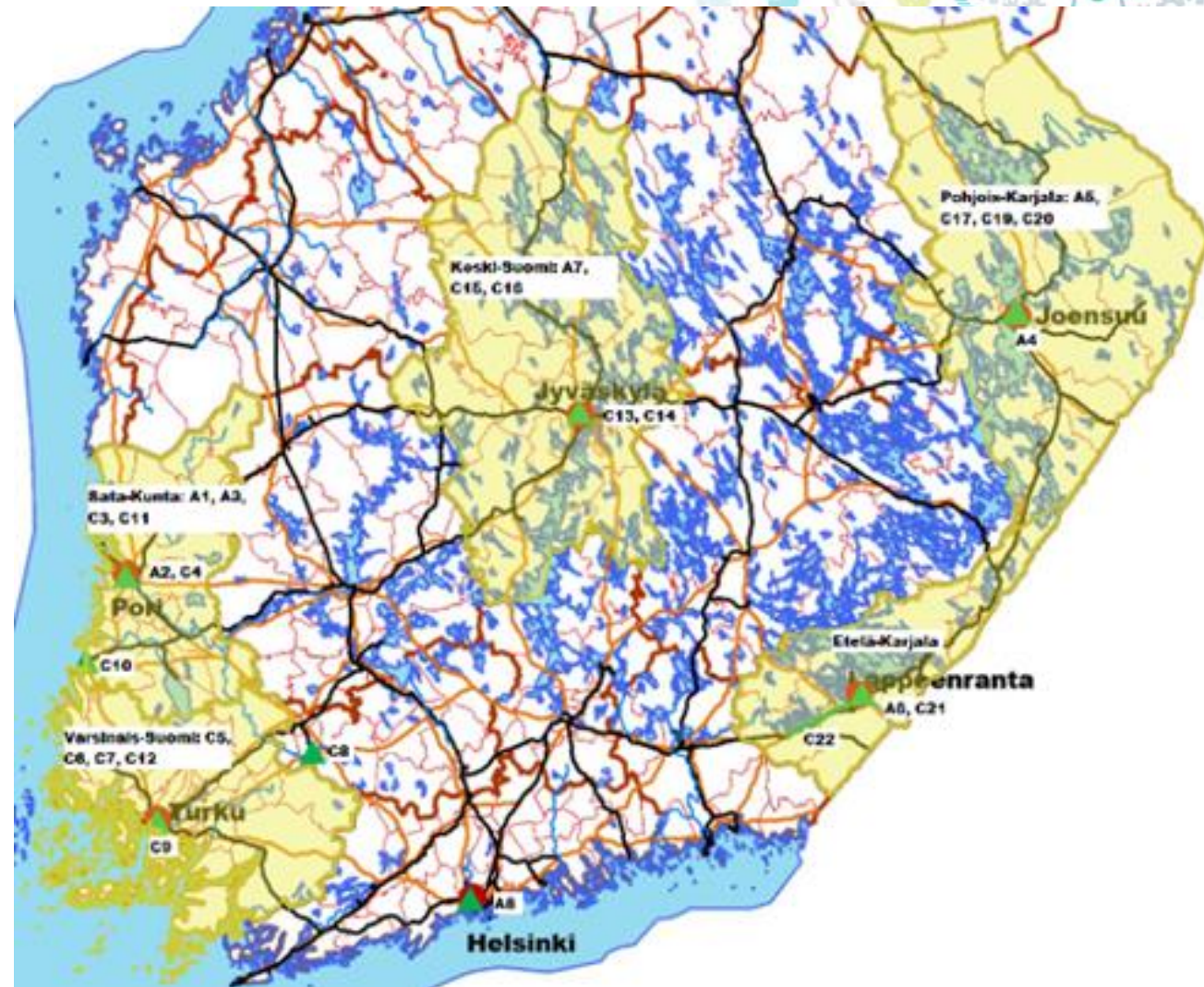
11.10.2022

Pepita Heurlin, suunnittelija

CIRCWASTE – Kohti kiertotaloutta
-osahanke C.11
Porin kaupunki
Porin seudun jäteneuvonta

CIRCWASTE – Kohti kiertotaloutta -hanke

- Edistää kiertotaloutta ja toteuttaa valtakunnallista jätesuunnitelmaa Suomessa: jätteen synnyn ehkäisy, materiaalitehokkuus, sivutuotteiden hyödyntäminen
- Saa rahoitusta EU:n LIFE-ohjelmasta
- Toteutusaika 10/2016–12/2023
- Kokonaisbudjetti 19 miljoonaa euroa (EU-tuki 12 miljoonaa)
- Toteutusalue: Etelä-Karjala, Keski-Suomi, Pohjois-Karjala, **Satakunta**, Varsinais-Suomi
- Hankekoordinaattori: Suomen ympäristökeskus
- 20 edunsaajaa: käytännön toimijoita, tutkimustahoja, yrityksiä, viranomaisia, kunnallisia toimijoita
- Kullakin alueella omat osahankkeet (yhteensä 30 osahanketta)

Porin osahankkeet

- Toteutus aikavälillä 2017–12/2023
- Kokonaisbudjetti 1 395 180 euroa, josta EU-rahoituksen osuus 60 %
- **Porissa 5 osahanketta, joista enää yksi käynnissä:
Porin kiertotalouden tiekartta -osahanke C.11 (3.-vaihe)**
- Tiekartan toteutusaika 10/2021-12/2023 ja budjetti yhteensä 245 702 euroa
- www.pori.fi/circwaste

1.-2.-vaiheen osahankkeet Porissa (2017-2021)

Elinvoima- ja ympäristötoimiala

- Perusta julkisten ja yksityisten toimijoiden resurssitehokkuuden lisäämiseksi – Satakunnan osaamis- ja neuvontaverkosto ”LUUPPI” (C.11) (jatkuu)
- Resurssitehokas rakentaminen ja asuminen Porin seudulla – Valmistelevat toimenpiteet (A.1) ja Käytännön toimenpiteet (C.3)

Prizztech Oy

- Osahankkeet A.2 ja C.4 (Peitto)

Kiertotalouden tiekartta – kohti resurssiviisasta Poria

Toteutusaika: 10/2021-12/2023

- **Tavoite:** Visuaalisesti toimiva ja resurssiviisas kiertotalouden tiekartta, joka toteuttaa uuden Pori 2030 -strategian tavoitteita. Edistetään systeemitason muutosta resurssiviisaampaan suuntaan kokonaisvaltaisesti.
- **Toteutus:** Tiekartalle kootaan sitoumukset **vastuullisuudesta, kiertotaloudesta ja vähähiilisyydestä** yhdeksi toimintaohjeksi, joka jatkossa ohjaa ja velvoittaa kaupunkia edistämään niitä konkreettisten toimenpiteiden kautta. Tiekartassa huomioidaan **luonnon monimuotoisuuden turvaaminen** ja **kestävä kehitys**. Tiekartta on koko organisaation edistymistä läpileikkaava taho/väline.
- Edellyttää toimialat ylittävää keskustelua ja yhteistyötä, yhteisten polkujen löytämistä.

Lisätietoja nettisivuilta www.pori.fi/tiekartta.

”Resurssiviisaus on kykyä käyttää erilaisia resursseja (luonnonvarat kuten vesi ja ilmakehä, raaka-aineet, energia, tuotteet ja palvelut, tilat ja aika) harkitusti ja hyvinvointia sekä kestävä kehitystä edistävällä tavalla.”

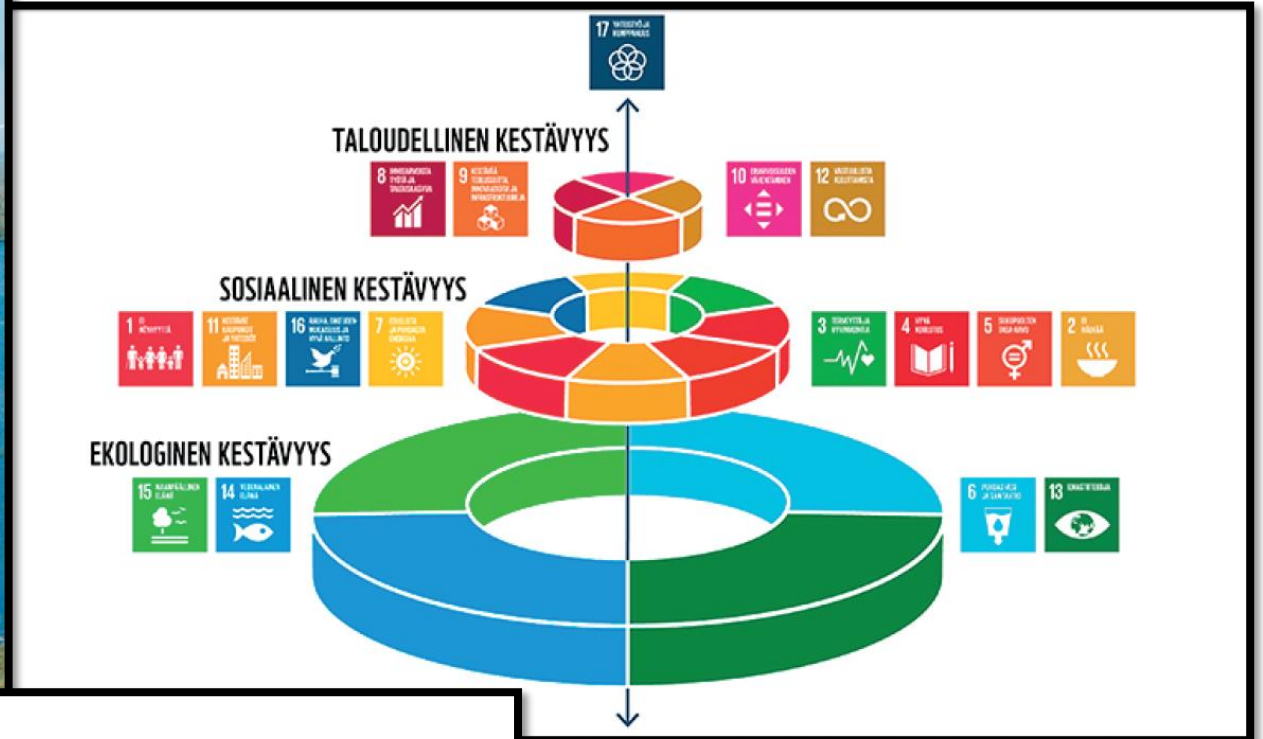
Porin kaupunki mukaan vähähiilisen kiertotalouden green dealin laatimiseen (2022-2023) osana Kansallista kiertotalousohjelmaa

- Työssä osallistutaan tavoitteiden ja toimenpiteiden kehittämiseen sekä sitä taustoittavaan skenaariotyöhön.
- Ohjelman keskeisenä tavoitteena on kehittää ja solmia sopimus vähähiilisestä kiertotaloudesta. Tavoitteena on, että sopimukseen liittyvät tahot määrittelevät omat tavoitteensa ja toimenpiteensä, joilla ne konkretisoivat kiertotalousohjelman luonnonvaratavoitteiden lisäksi ilmastotavoitteita sekä tavoitteita edistää luonnon monimuotoisuutta.
- Green deal työ nivoutuu tiekarttatyöhön.

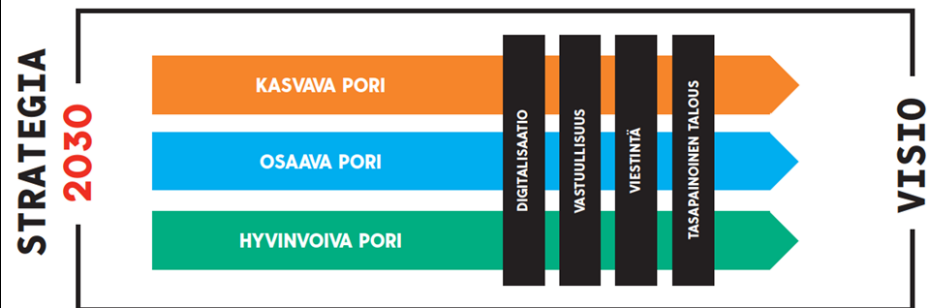
”Tiekarttatyö toteuttaa **Pori 2030 -strategian** sekä **kansallisen vähähiilisen green deal -prosessin** tavoitteita. **Kiertotalous ja luonnonvarojen käytön suitsiminen tarjoavat ratkaisuja niin ilmastokriisiin kuin luontokatoon.** Tiekartalla kootaan kaupungin tekemät sitoumukset vastuullisuuteen, kiertotalouteen ja vähähiilisyyteen yhden toimintamallin alle, joka jatkossa ohjaa ja velvoittaa kaupunkia edistämään niitä konkreettisten toimenpiteiden kautta. Pori on kansallisen Circwaste -hankekonsortion lisäksi mukana **HINKU-verkostossa, Reilun kaupan kaupunki**, sekä useissa kansallisissa ja kansainvälisissä kestävyyskannustavissa hankkeissa ja verkostoissa.”

Pori 2030 -strategia

STRATEGIAN PAINOPISTEET JA LÄPILAIKKAAVAT TEEMAT

Tiekartan strateginen ydin: Pori 2030 -strategia

VASTUULLISUUS

- YK:n **kestävän kehityksen** tavoitteet: ekologinen, sosiaalinen ja taloudellinen kestävyys
- ”Resurssiviisas Pori tarkoittaa, että kaupunki on **hiilineutraali**, **sitoutunut kiertotalouteen** ja **luonnonvarojen kestävään käyttöön**. **Hiilikädenjäljellä** tarkoitamme vähäpäästöisen toiminnan mahdollistamista ja päästöjen vähentämistä tuotteiden, prosessien ja palvelujen uudistamisen avulla.
 - Pori on hiilineutraali vuonna 2030. Hiilineutraalit kunnat (HINKU) -ohjelman tavoitteet ja tiekartta ohjaavat kaupunkimme kohti hiilineutraaliutta.
 - **Toteutamme resurssiviisautta edistävää kiertotalouden tiekarttaa ja edistymisestä raportoidaan vuosittain.**
 - Pori lämpiää uusiutuvalla energialla ja Porissa tuotetaan uusiutuvaa sähköä monin eri tavoin. ”
- Kestävän kasvun kaupunki, Kestävä kaupunkisuunnittelu ja ympäristörakentaminen, Kattava julkinen liikenne, Vastuulliset hankinnat: ympäristövastuu, sosiaalinen vastuu, taloudellinen vastuu, elinkeinopoliittinen vastuu, Reilu kauppa

Tiekartan toteutus (1/2)

- Kiertotalouden tiekartan työryhmä (eri toimialat yhteen)
- Kiertotalouden lähtötason selvittäminen
- Työpajojen sarja **teemoista** (kevät -22)
 - Kestävä arki, Kestävä liikkuminen, Kestävä kaupunki (hankinnat, energia, strategia, luonto), Kestävä kaupunki (rakentaminen), Vihreän kasvun Pori
- Työpajojen sarja **toimenpiteistä** (syksy -22 ja kevät 23)
 - **Kestävyyssosaaminen:** 3.10. maanantai klo 13-15
 - hankinnat, monimuotoinen luonto, kaavoitus ja kaupunkisuunnittelu, muutosjohtaminen
 - **Rakentaminen:** 7.11. maanantai klo 13-15
 - rakentamisen hankinnat, rakennettu ympäristö, purkaminen
 - **Kestävän arjen Pori:** 28.11. maanantai klo 13-15
 - osallisuus, ympäristökasvatus, jakamistalous, jätteen vähentäminen, liikkuminen, asuminen, sosiaalinen kiertotalous
 - **Kestävän kasvun Pori:** 16.1. maanantai klo 13-15
 - kiertotalousalueet, vihreä kasvu, energia

Työpajojen jälkeen:

- Materiaalien analysointi ja peilaaminen -> Teemat, tavoitteet ja toimenpiteet sekä niiden mitattavuus
- Vuoropuhelun jatkaminen

Tiekartan toteutus (2/2)

KEINO-osaamiskeskus eli
Kestävien ja innovatiivisten
julkisten hankintojen
verkostomainen
osaamiskeskus

- **Asukaskysely:** Millainen on sinun resurssiviisas Porisi? (12.7.-23.9.22)
- **Keino-akatemit** kestävien hankintojen toimintamallin luomiseksi:
 - Vähähiiliset hankinnat Keino-akatemia (kevät -22)
 - Kiertotaloushankinnat rakentamisessa Keino-akatemia (syksy -22/ talvi -23)
- **Viestintä:** uutiskirje, Twitter, mediatiedotteet, www.pori.fi/tiekartta
- **Tiekarttasivuston**/sovelluksen kilpailutus ja käyttöönotto
- Ylläpito- ja sitouttamissuunnitelmat
- > raportointi, päivittäminen ja jatkuvuus
- Prosessikuvaukset ja sopimus tiekarttatyön jatkosta

PORIN KIERTOTALOUDEN TIEKARTAN TOTEUTUS

2021

LOKA-, MARRAS- JA JOULUKUU

Tiekarttatyön aloitus
Hanketiimi nimetään

Viestinnän suunnittelu
Tiekartan sovelluksen selvitystyö aloitetaan

Tiekartan työryhmä nimetään

2022

TAMMI-, HELMI- JA MAALISKUU

Työryhmän 1. kokoontuminen
Lähtötason ja tavoitteiden selvitys
Tavoitteiden ja teemojen valinta

VALMISTELEVAT TEEMATYÖPAJAT 1-2

1. lehdistötiedote ja Twitter-tilin aktivointi
Tiekartan uutiskirje otetaan käyttöön

HUHTI-, TOUKO-
KESÄ- JA HEINÄKUU

VALMISTELEVAT TEEMATYÖPAJAT 3-4

Työryhmän 2. kokoontuminen

VIIDES VALMISTELEVA TEEMATYÖPAJA

Tiekartan sovelluksen kilpailuttaminen

1. TYÖPAJA
Sovelluksen käyttöönotto

**Työryhmän 3.
kokoontuminen**

2. TYÖPAJA

**Työryhmän 4.
kokoontuminen**

2023

TAMMI-, HELMI- JA MAALISKUU

3. TYÖPAJA
Tiekartan ylläpitosuunnitelma

Työryhmän 5. kokoontuminen

4. TYÖPAJA

Työryhmän 6. kokoontuminen

5. TYÖPAJA
KAUPUNGINHALLITUS HYVÄKSYY TIEKARTAN

**Työryhmän 7.
kokoontuminen**
Sitouttamissuunnitelma

**Työryhmän 8.
kokoontuminen ja
jatkon sopiminen**
Prosessikuvaukset valmiina
Työpajat pidetty
Sopimus tiekartan jatkosta

Tiekartan teemat (alustavat)

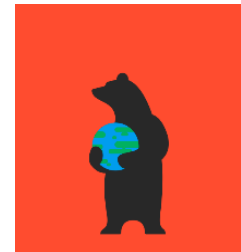
Kestävyysosaaminen

- kaupungin työntekijät muutosagentteina
- kestävyysosaaminen näkyviin ja kiertoon

Kestävän arjen Pori

- asukkaat muutosagentteina
- osallisuus: asukaskyselyn kautta kuntalaisten ääni kuuluviin

Kestävän kasvun Pori

- yhteistyö muutosvoimana

Kestävän kehityksen
indikaattoreiden hyödyntäminen

Teema: kohderyhmä ja visio

-> **Tavoitteilla** saavutetaan teeman visio

-> **Toimenpiteillä** saavutetaan tavoitteet

Ympäristökasvatus- polku

Varhaiskasvatuksesta toisen
asteen koulutukseen
www.pori.fi/intopolku

circwaste

LUUPPI

2017–2021
(1.-2. vaihe)

Osaajapolku

Työpajat, teemaviikot mm.
Hävikkiweek (vko 37),
tapahtumat

Asukaspolku

Tapahtumat, avoimet
luentosarjat
siivoustalkoiden sekä
yhteiskäytön ja lainaamisen
toimintamallit

C.11 –osahanke Luuppi

www.pori.fi/luuppi

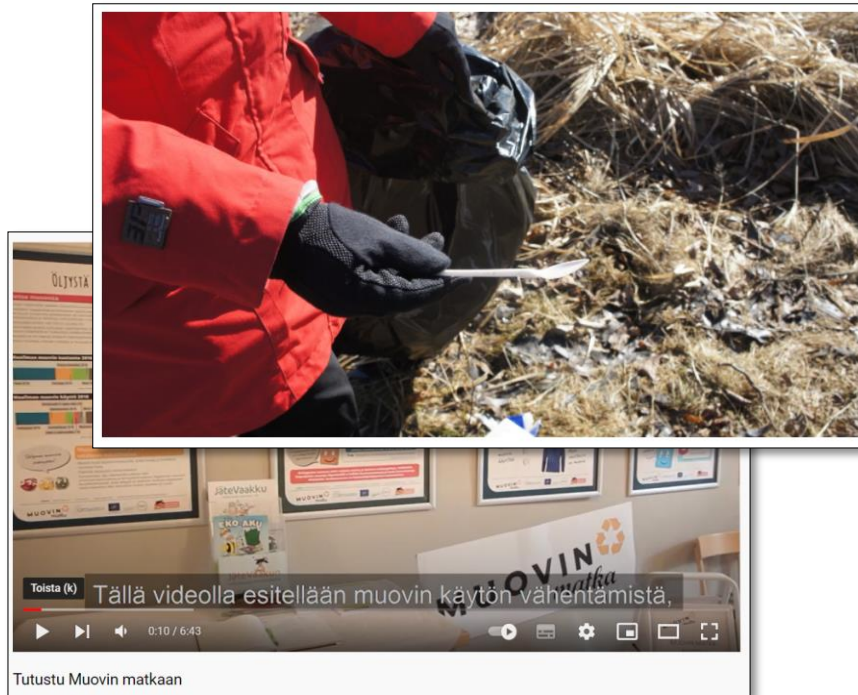
Neljä polkua

Vihreät julkiset hankinnat

15 tuettua hankintaa
Hankintojen vaikuttavuusraportti
Resurssiviisas hankintatyökalu

Materiaalit ovat julkisia.

Ympäristökasvatus-, asukas-, osaaja- ja vihreät julkiset hankinnat polku 2017–2021

- www.pori.fi/intopolku/ymparisto polku, ympäristöpolun vierailuohjelmat varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle, oppimiskokonaisuuksia & pelejä, kouluyhteistyö: työpajat, koulutukset, uutiskirjeet
- www.pori.fi/muovinmatka -näyttely nyt 4. kertaa Luontotalo Arkissa. Lisäksi video ja tehtävien kokonaisuus
- Toimintamallit: Porin seutu puhtaaksi (siivoustalkoot), Yhteiskäyttö- ja lainaaminen** www.pori.fi/siivoustalkoot, www.pori.fi/lainaaminen
- Talkoiden edistäminen, tapahtuma ja luentosarja vuosittain
- www.korjaa.se käyttöönotto Porin seudulle

- 15 tuettua hankintaa ja Kiertotalouskriteerien vaikuttavuus Porin julkisissa hankinnoissa - raportti www.pori.fi/tuetut-julkiset-hankinnat
- Resurssiviisas hankintatyökalu <https://hankintatyokalu.pori.fi/>

Porin seudun jäteneuvonta

- Jätteen synnyn vähentäminen, roskaantumisen ehkäisy
- Lajitteluneuvonta, vastaanottopaikat, luennot
- Kampanjat, teemaviikot, tapahtumat, viestintä
- Siirtyy uuteen jätehuolto-yhtiöön 2023 alusta

Biojäte talteen -kampanjat 1 & 2

- Kampanjan avulla valmistaudutaan jätelakiuudistukseen, jossa biojätteen erilliskeräysvelvoite tulee v. 2024 myös omakotitaloille yli 10 000 asukkaan taajamissa, eli laajasti Porin seudulla (Pori, Ulvila, Nakkila, Harjavalta).
- Tavoitteet: Tehostaa biojätteen keräystä, kerätä kokemuksia kimpfakeräysastioiden käyttöönotosta ja erilliskeräyksen laajentamisen haasteista, tiedottaa jätelain muutoksista
- Ensimmäinen kampanja Porin taajama-alueella 2020-2021, omakoti-, kerros- ja rivitaloissa, n. 700 kotitaloutta (*valmis*)
- Toinen kampanja toteutettiin 2022 Ulvilassa, Nakkilassa ja Harjavallassa, n. 120 omakotitaloutta (*vaihe: asukkaat vastaavat palautekyselyihin*)
- Kuntaliiton Kuntien parhaat kiertotalousteot -kilpailun finalistina
- www.pori.fi/biojatetalteen

"Kimpfabioastian käyttö on ollut ongelmattonta"

91 % vastaajista oli täysin tai jokseenkin samaa mieltä

Kimppabioastia = naapurien kanssa yhteinen biojäteastia (ulkona)

Kunta kiertotalouden edistäjänä

Tiekarttaprosessin yhteenvetoa

- Strategista, päättäjien ja henkilöstön sitoutumista, kuntalaisten osallistamista
- Olemassa oleva kestävyysosaaminen näkyviin ja kiertoon
- Vastuullisuustyötä on pystyttävä arvioimaan/mittaamaan ja todistamaan
- Vastuullisuuden, kiertotalouden ja vähähiilisyyden huomioiminen taloussuunnittelussa
- Kiertotalouden ja kestävän kehityksen periaatteiden tulisi konkretisoitua ja läpileikata kunnan toimintaa:

Kestävät julkiset hankinnat ja vaikuttavimpien hankintakategorioiden tunnistaminen, ruokahävikki, yhteiskäytön ja lainaamisen edistäminen, olemassa olevan rakennuskannan käyttöasteen lisääminen ja yhteiskäyttö, viestintä, kestävä liikkuminen (tilausajot, kimppakyytimallit, joukkoliikenne, kävely, pyöräily), kaavoitus ja kaupunkisuunnittelu, ympäristökasvatus, pilotointi, hankkeet, tapahtumat, yhteistyö... jne.

Motiivit muutoksen taustalla?

11.10.2022

12.10.2022

15

KIITOS!

Pepita Heurlin
Projektisuunnittelija
pepita.heurlin@pori.fi
Puh. 044 701 1560

Lue lisää ja tilaa uutiskirje:
www.pori.fi/tiekartta
Seuraa Twitterissä:
[@LuuppiCIRCWASTE](https://twitter.com/LuuppiCIRCWASTE)

*Etsimme lisää osaajia
tiekarttatyöhön, tiedätkö
hyvän tyypin? Vinkki tai
avoin hakemus:
merika.lanne@pori.fi*